

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR TVARKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2008 m. gegužės 29 d. Nr. T-164
Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (Žin., 2007, Nr. 80-3215) 10 straipsnio 9 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 17-611), Pakruojo rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisykles (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2005 m. gegužės 26 d. sprendimą Nr. T-181 „Dėl želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo“.

Meras

Saulius Gegieckas

PATVIRTINTA
Pakruojo rajono savivaldybės tarybos
2008 m. gegužės 29 d. sprendimu Nr. T-164

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR TVARKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pakruojo rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, šių darbų vykdymo, leidimų atlikti darbus išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką Pakruojo rajone.

2. Laikytis šių Taisyklių privalo Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje esančios įstaigos, įmonės, organizacijos, ūkiai, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys.

3. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Želdynų įstatyme vartojamas sąvokas (Žin., 2007, Nr. 80-3215).

II. KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMO SAUGOTINIEMS

4. Medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, jeigu jie atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

4.1. auga kurortų apsaugos zonoje, išskyrus privačias namų valdas, mėgėjiškų sodų teritorijų individualius sodo sklypus, deklaruotus laukus;

4.2. auga kultūros paveldo objektų teritorijoje ir jos apsaugos zonoje, išskyrus natūraliai išaugusius medžius;

4.3. auga geležinkelio želdinių apsaugos zonoje, išskyrus medžius ir krūmus, kurie kelia pavojų eismo saugai ir auga elektros tiekimo, ryšių ir signalizacijos įrenginių apsaugos zonoje ar yra aukštesni už nuotolį nuo medžių iki pirmojo bėgio;

4.4. auga vietinės reikšmės kelių kelio juostos dalyje už kelio pylimo pado, iškasos ar kelio griovio išorinio krašto, taip pat kelio apsaugos zonoje už kelio juostos ribos, išskyrus medžius ir krūmus, kurie kelia pavojų saugiam eismui ir kelio naudojimui ir (arba) auga deklaruotuose laukuose;

4.5. auga aerodromų apsaugos zonoje (išskyrus aerodromo teritoriją), išskyrus medžius ir krūmus, kurie kelia pavojų skrydžių saugai ir aviacijos saugumui;

4.6. auga gamybinių ir kitų objektų sanitarinėje apsaugos zonoje, išskyrus augančius deklaruotuose laukuose;

4.7. auga miestų, miestelių bendro naudojimo teritorijose ir miestų kitose valstybinės žemės teritorijose, nenurodytose 4.1–4.6 punktuose, išskyrus Neringos savivaldybės fizinių ir juridinių asmenų išnuomotą valstybinę žemę prie nuosavybės teise priklausančių pastatų;

4.8. auga kaimų bendro naudojimo teritorijose, mėgėjiškų sodų teritorijų bendro naudojimo žemėje, išskyrus augančius paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose;

4.9. auga privačiose žemės valdose miestuose ir miesteliuose, išskyrus augančius paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose, privačiose namų valdose ir mėgėjiškų sodų teritorijų individualiuose sodo sklypuose;

4.10. auga valstybinėje ir privačioje žemėje kaime, išskyrus paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas: vietiniai medžiai – ąžuolai, uosiai, klevai, liepos, miškinės

obelys, miškinės kriaušės, guobos, vinkšnos, skirpstai, baltieji ir trapieji gluosniai, išskyrus augančius privačiose namų valdose ir deklaruotuose laukuose;

4.11. auga valstybinėje ir privačioje žemėje kaime ir deklaruotuose laukuose: beržai, eglės ir pušys, didesnio kaip 20 centimetrų skersmens (1,3 metro aukštyje), išskyrus augančius privačiose namų valdose ir mėgėjiškų sodų teritorijų individualiuose sodo sklypuose;

4.12. auga deklaruotuose laukuose: ąžuolai, uosiai, klevai ir liepos, didesnio kaip 20 centimetrų skersmens;

4.13. auga paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose: ąžuolai, beržai, klevai ir uosiai, didesnio kaip 8 centimetrų skersmens, kiti medžiai, didesnio kaip 16 centimetrų skersmens, išskyrus numatytus iškirsti pagal parengtus gamtotvarkos planus, pakrančių (šlaitų) tvarkymo projektus, taip pat medžius, augančius vidaus vandenų kelių navigacijos ženklų veikimo zonoje ir deklaruotuose laukuose.

III. SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO ATVEJAI IR ŠIŲ DARBŲ VYKDYMO TVARKA

5. Saugotini medžiai ir krūmai neatlyginamai gali būti kertami (šalinami) šiais atvejais, kai:

5.1. nudžiūvę, išskyrus uoksinius (drevėtus);

5.2. vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išversti, nulaužti, apdegę per gaisrą;

5.3. išpuvę (išskyrus atvejus, kai nėra pavojingi žmonėms, pastatams, eismui ir labai svarbūs biologinės įvairovės požiūriu);

5.4. pasvirę didesniu negu 45° kampu ir pasvirimas kasmet didėja (nustatoma stebint);

5.5. pažeisti stiebo ir šaknų puviniais;

5.6. apipulti vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų;

5.7. pažeistos medžių ir krūmų gyvybinės funkcijos, funkcijų pažeidimo parametrai reglamentuoti Nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos, patvirtintos aplinkos ministro 1995 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 198 „Dėl nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 39-973), 14 punkte;

5.8. atliekami kraštovaizdžio formavimo ar kiti medžių ir krūmų kokybę gerinantys kirtimai;

5.9. auga ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių;

5.10. auga pylimo (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos juostose;

5.11. auga kapinėse ir gadina paminklus, antkapius, kapinių tvorą;

5.12. auga ant piliakalnių, pilkapių;

5.13. auga parkuose, skveruose ir kitose urbanizuotose teritorijose kaip nepageidaujamos rūšys;

5.14. auga arti pastatų ir tamsina langus (vasaros metu kambariuose apšvietimas neatitinka galiojančių normų), gadina pamatus, kelia grėsmę pastatui;

5.15. auga apsaugos zonoje, kuriose pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43), neturi augti;

5.16. auga teritorijoje, kuri numatoma naudoti valstybiniais geležinkeliams, magistraliniams vamzdynams, aukštos įtampos elektros linijoms, valstybinės reikšmės keliams, gatvėms tiesti, rekonstruoti, svarbioms valstybinės reikšmės statyboms;

5.17. numatyti kirsti, atlikus želdynų ir želdinių inventorizavimą;

5.18. yra nustatyta tvarka parengti saugomų teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose nurodyti kertami ar kitaip pertvarkomi medžiai ir krūmai;

5.19. šalinamos saugotinių medžių, pasvirusių didesniu kaip 45° kampu, storosios šakos.

6. Saugotini medžiai ir krūmai 4 punkte išvardintais atvejais gali būti kertami tik įvertinus jų būklę natūralioje aplinkoje, išskyrus 5.15–5.18 punktuose nurodytas sąlygas.

7. Saugotini medžiai ir krūmai persodinami išimtiniais atvejais: platinant gatves, vykdant statybos ir kitus darbus:

7.1. Medžiai persodinami su žemės gumulu, kurio skersmuo 2,0x2,0 m ir 2,4x2,4 m.

7.2. Saugotinių medžių ir krūmų persodinimo darbai atliekami pagal nustatytą tvarką parengtą ir patvirtintą želdinių pertvarkymo projektą ar schemą.

7.3. Persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šalčio plyšių ir persodinimą pakeliantys medžiai, ne storesni kaip 25 cm skersmens (1,3 m aukštyje). Ypač vertingi medžiai gali būti ir didesnio skersmens, prieš tai paruošti persodinti.

7.4. Persodinant laja apipjaustoma, sutrumpinant šonines šakas (išskyrus ažuolą, beržą ir spygliuočius). Persodinamų medžių apatinės skeletinės šakos turi būti išsidėsčiusios ne aukščiau kaip 3–4 m.

7.5. Dėl sumažėjusio medžių dekoratyvumo ir jų virtimo grėsmės esant stipriam vėjui, medžiai persodinami į atokesnes nuo žmonių ir transporto judėjimo vietas ar į medelynus toliau auginti (formuojant juose medžių lają ir šaknų sistemą). Persodintus medžius privaloma 3 metus prižiūrėti.

8. Draudžiama persodinti medžius su sausa viršūne, vidaus puviniumi, vienašone, nesusiformavusia laja.

9. Medžių ir krūmų persodinti negalima šiais atvejais, jei:

9.1. po medžiais yra inžinerinės komunikacijos;

9.2. aplink medžius yra laikini statiniai ar pastatai;

9.3. nėra galimybės prie medžių privažiuoti su technika;

9.4. nėra galimybės suformuoti reikalaujamo dydžio žemės gumulo, nes trukdo tankus medžių masyvas (medynas) ar statybos darbų atliekos apie medžius;

9.5. medžių vegetacijos metu;

9.6. medžiai auga arti statinių ar pastatų pamatų, tvorų ar kt.;

9.7. trukdo elektros laidai.

IV. LEIDIMŲ ATLIKTI SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBUS IŠDAVIMO, MEDŽIŲ IR KRŪMŲ VERTĖS ATLYGINIMO TVARKA

10. Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbai turi būti vykdomi turint savivaldybės išduotą, išskyrus 11 punkte nurodytus atvejus, leidimą atlikti saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbus (toliau – leidimas) (1 priedas) ir atlyginus, išskyrus 12 punkte nurodytus atvejus, medžių ir krūmų vertę, nurodytą leidime.

11. Leidimo kirsti ar kitaip pašalinti medžius ir krūmus nereikia, kai jie auga:

11.1. pylimų (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos zonose;

11.2. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jo dalių.

12. Neturint leidimo (jis išduodamas per 5 darbo dienas, įvykdžius darbus) galima šalinti (kirsti) vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išverstus, nulaužtus medžius, genėti medžius, kai kelia pavojų žmonėms, pastatams ir statiniams ar eismui.

13. Saugotinių medžių ir krūmų vertė neatlyginama, kai:

13.1. 5 punkte nurodytais atvejais darbus vykdo žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ir valdytojas ar jo įgaliotas asmuo;

13.2. želdiniai auga naudingųjų iškasenų telkiniuose;

13.3. pareiškėjas įsipareigoja ne vėliau kaip per metus pasodinti savivaldybės nurodytoje vietoje kertamų ar kitokiu būdu pašalinamų medžių ir krūmų atkuriamąją vertę atitinkantį nurodytų rūšių ir matmenų medžių ir krūmų kiekį ir juos prižiūrėti 3 metus.

14. Leidimų išdavimo tvarka:

14.1. Želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas (įskaitant ir seniūnijas), kitas fizinis ar juridinis asmuo pateikia savivaldybei argumentuotą nustatytos formos prašymą atlikti saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbus (2 priedas).

14.2. Savivaldybė, gavusi prašymą, paruošia leidimą (esant neaiškiai argumentacijai gali būti prašoma papildomos informacijos iš želdynų ir želdinių savininko ir valdytojo ar sukviečiama prie savivaldybės sudaryta Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija, į kurios sudėtį įeina savivaldybės institucijos specialistai, atsakingi už želdinių priežiūrą, kraštotvarką ir teritorinį planavimą, Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento ir (ar) Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono (miesto) agentūros pareigūnas; saugomoje teritorijoje, turinčioje direkciją, – tos saugomos teritorijos direkcijos atstovas; nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje ir jos apsaugos zonoje – kultūros vertybių apsaugą kuruojantis rajono ar regioninio padalinio specialistas; kelio juostoje ir kelių apsaugos zonoje – kelių tarnybos atstovas ir saugaus eismo reguliavimo tarnybos atstovas; objektuose, kuriems yra parengti želdinių pertvarkymo projektai, schemas, – autorinės priežiūros atstovas).

14.3. Saugotinių medžių ir krūmų vertę teisės aktų nustatyta tvarka nustato savivaldybė. Medžio vertė gali būti patikslinta jį nukirtus (dėl puvinio).

14.4. Prireikus atliekama želdinių būklės ekspertizė, vadovaujantis aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu „Dėl Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 135-5503).

14.5. Leidimą savivaldybė derina su:

14.5.1. Lietuvos Respublikos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono (miesto) agentūra, išskyrus 4 punkte nurodytus atvejus ir atvejus, kai saugotini medžiai ir krūmai auga saugomoje teritorijoje, turinčioje direkciją;

14.5.2. saugomos teritorijos direkcija, jei saugotini medžiai ir krūmai auga saugomoje teritorijoje, turinčioje direkciją;

14.5.3. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniu padaliniu, kai medžiai ir krūmai kertami, genimi ar pertvarkomi nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje ir jos apsaugos zonoje;

14.5.4. želdynų ir želdinių savininku ar valdytoju, kai prašymą pateikė ne jis (išskyrus savivaldybę);

14.6. Leidimas nederinamas, jei nustatytą tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuosiuose ir specialiuosiuose planuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose yra pateikti duomenys apie kertamų ar pertvarkomų medžių ir krūmų rūšinę sudėtį, skaičių bei jų augimo vietas ir šie dokumentai yra nustatytą tvarka suderinti su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu ir saugomos teritorijos direkcija, kai kertami ar pertvarkomi saugomoje teritorijoje, turinčioje direkciją, augantys medžiai ir krūmai.

14.7. Prašymą parašę asmenys leidime įpareigojami atlyginti numatomų kirsti ar pertvarkyti medžių ir krūmų vertę (išskyrus 13.1–13.3 punktuose nurodytus atvejus).

14.8. Leidimas išduodamas per 30 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos ir galioja vienerius metus nuo jo išdavimo.

15. Numatyti kirsti medžiai pažymimi dažais: kirsti – raudonai, persodinti – geltonai.

V. ŽELDYNuose IR ŽELDINIuose DRAUDŽIAMA

16. Bendro naudojimo želdynų ir želdinių teritorijose draudžiama:

16.1. laužyti ir kirsti medžius, krūmus, jų šakas, mindžioti veją ir gėlynus;

- 16.2. gaudyti ir naikinti laukinius paukščius ir žvėris;
- 16.3. ganyti gyvulius ir paukščius, paleisti šunis;
- 16.4. kabinti ant medžių sūpuokles;
- 16.5. važinėti visų rūšių transportu ir jį statyti ne tam skirtose vietose;
- 16.6. nesuderinus su Pakruojo rajono savivaldybės administracija statyti palapines, rengti įvairius žaidimus ir šokius ne tam tikslui skirtose vietose, organizuoti sportinius renginius;
- 16.7. deginti medžių, krūmų šakas, nukritusius lapus ir žolę;
- 16.8. laužyti ir gadinti inventorių, įrenginius ir pastatus;
- 16.9. ardyti paukščių lizdus;
- 16.10. klijuoti skelbimus ir kitokią informacinę medžiagą šiam tikslui nenumatytose vietose.

VI. ATSAKOMYBĖ UŽ TAISYKLIŲ PAŽEIDIMUS

- 17. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.
-